

www.nesorussia.com

Rusland Tips

Waar moet u op letten als u naar Rusland gaat om te bekijken of u met Russische instellingen wilt gaan samenwerken? Enkele praktische tips en interessante weetjes uit de praktijk.

Visum

Voor Rusland is een visum nodig, dat bij het Russisch Consulaat in Den Haag kan worden aangevraagd. Voor de visumaanvraag heeft u een officiële uitnodiging nodig, bijvoorbeeld van uw (potentiële) partner instelling in Rusland of van het hotel waar in u verblijft. De uitnodiging moet u met andere documenten (aanvraagformulier, kopie ziektekostenverzekering met werelddekking en 1 pasfoto) inleveren bij het consulaat, reisbureau of visumdienst. NB: Het paspoort moet na verblijf in Rusland nog zes maanden geldig zijn!

De visumregels zijn aan verandering onderhevig. Check de informatie van tevoren bij een reisbureau dat in Rusland is gespecialiseerd of bij de Visumdienst: www.visumdienst.nl

Deze organisaties kunnen ook de visumprocedure voor u regelen tegen een vergoeding. Dit bespaart u zeker twee ochtenden reizen naar Den Haag. Als u uw visum ontvangt, check voor de zekerheid altijd of alle gegevens (paspoortgegevens, reisdata) kloppen. Dit voorkomt onaangename verrassingen bij de Russische grens.

Website consulaire afdeling Russische ambassade in Den Haag: www.ambru.nl.

Prijsniveau

Rusland is een duur land om naar toe te reizen en om er te verblijven. Veel buitenlandse bezoekers die voor de eerste keer naar Rusland komen, zijn daar verbaasd over. Dat Moskou de duurste stad ter wereld is, merkt u al snel als u uw hotel heeft geboekt (gemiddelde kamerprijzen in de hoofdstad zijn 250-300 dollar per nacht en dan heeft u niets bijzonders). Houd rekening met het hoge prijsniveau in Rusland als u uw budget vaststelt. Doe van tevoren goed onderzoek naar de kosten als u een samenwerking aangaat. Nuffic / Neso Russia kan u daarbij van advies dienen.

NB: Het prijsniveau weerspiegelt niet de gemiddelde lonen of studiebeurzen, want die zijn voor universitaire docenten, onderzoekers en studenten niet hoog te noemen. Universitaire docenten verdienen officieel tussen de 3.500 roebel (100 euro) en 7.000 (200 euro, als je professor bent) per maand. De gemiddelde student krijgt 1300 roebel prestatiebeurs, circa 37 euro, per maand. Vele hebben er een baantje(s) bij of worden financieel gesteund door familie.

Als u wilt begrijpen hoe Russen met dergelijke lage lonen kunnen leven in een dergelijk duur land - daar is minstens een dag college Russische economie voor nodig. Heel wat bedrijven in de commerciële sector betalen voor bepaalde functies in Rusland overigens hogere salarissen dan bij vergelijkbare beroepen in Nederland of andere westerse landen.

Cadeautjes

Cadeautjes, bijvoorbeeld van uw instelling, al dan niet van Nederlandse snit, worden in Rusland zeer gewaardeerd - zeker bij de eerste keer of bij een langdurig bezoek of

samenwerking. Neem er genoeg mee! Het kan altijd voorkomen dat u in een niet-geplande belangrijke ontmoeting verzeild raakt. Of dat u plots er meerdere partners aan tafel tegenover u zit. Vaak krijgt u van uw gastheren of -dames ook een herinneringsgeschenk mee naar huis.

Speechen

Het houden van een toespraak tijdens een (in)formeel diner met uw partners is vaste prik. Uw gastheer zal in volgorde van belangrijkheid in functie de spits afbijten. Van u of van uw delegatie wordt ook verwacht dat u à l'improviste een speech houdt. Vaak wordt in de toespraak teruggekeken naar het bezoek, een anekdote vertelt en naar de toekomst gekeken. Na elke speech worden opnieuw de glazen geklonken (wodka!). Als u een aantal dagen te gast ben geweest, is uw speech bij het afscheidsdiner een goed moment om ook de cadeaus te geven.

Planning

Nederlanders houden over het algemeen meer van langdurig vooruit plannen dan Russen. Terwijl u al maanden van tevoren wilt weten waar u aan toe bent, kan het voorkomen dat uw Russische partner slechts enkele weken (of dagen) van tevoren u de agenda of gewenste informatie kan verschaffen. Dit ligt niet altijd aan uw partner. Soms zijn er interne afspraken of procedures binnen Russische instellingen waardoor informatie gewoon niet eerder beschikbaar is. Houd daar rekening mee en probeer flexibel te zijn.

U hoeft geen afwachtende houding aan te nemen; neem zeker regelmatig contact op om zo goed mogelijk op de hoogte te blijven van de vorderingen. Duurt het u te lang en krijgt u geen antwoord op e-mails; benader gerust Nuffic / Neso Russia met de vraag om even in het Russisch met de desbetreffende instelling te bellen en te vragen of de e-mails zijn ontvangen en wanneer een reactie kan worden verwacht.

Taal en tolk

In Moskou en St. Petersburg spreekt men bij de instellingen, zeker bij de internationale departementen, voldoende tot goed Engels. Maar: controleer dit altijd! Anders staat u straks bij uw afspraak letterlijk met de mond vol tanden.

Bij ingewikkelde of moeilijke gesprekken is het verstandig een eigen tolk mee te nemen naar de afspraak. Neem bij gevoelige onderwerpen een en ander van tevoren met uw vertaler door. Een goede tolk vertaalt immers niet alleen, maar masseert ook de nodige 'pijntjes' weg. Nuffic / Neso Russia kan u helpen met het vinden van goede tolken Russisch-Nederlands, of Russisch-Engels.

Bij studie fairs is het niveau van het Engels onder studenten lang niet altijd voldoende. Het is verstandig als u een Russisch sprekende bij u in de stand hebt staan, die u kan meehelpen met het geven van informatie en het beantwoorden van vragen in het Engels of Nederlands. Nuffic / Neso Russia kan u daarbij helpen, mits u dit tijdig laat weten aan ons.

Gastvrijheid

De eerste keren dat u uw (potentiële) partnerinstelling bezoekt, krijgt u vast een rondleiding door de universiteit. Vaak maakt u ook kennis met een hoge vertegenwoordiger, bijvoorbeeld de rector of vice-rector. In kleinere steden of regio's is de kans groot dat een bezoek is ingepland bij de burgemeester of de gouverneur.

Als de Russische instelling uw programma verzorgt, zit daar meestal ook een cultureel programma bij, bijvoorbeeld een rondleiding door de stad of het bezoek aan een beroemd museum - vaak gevolgd door een diner of borrel met hapjes.

Bij een tegenbezoek aan Nederland doet u er goed aan ook uw Russische partner deze gastvrijheid te tonen!!! Gastvrijheid kan van belang zijn voor een jarenlange goede (zakelijke) partnerschap.

Studenten & Docenten: colleges

Russische studenten zijn gewend om ééndimensionaal les te krijgen, wat wil zeggen: de docent vertelt en de student herhaalt. Discussies tijdens lessen of colleges komen meestal niet voor. Ook examens zijn meestal een proef of de student de door de docent vertelde stof goed kan herhalen - niet of die het heeft begrepen. Studenten in Rusland zijn daardoor uitstekend op de hoogte van feiten en cijfers, maar vaak worden praktische vaardigheden, competenties en mondigheid gemist. Tegenwoordig wordt erkend dat de manier van lesgeven niet aansluit bij wat de Russische arbeidsmarkt vraagt, maar de veranderingen in het lessysteem gaan langzaam.

Studenten & Docenten: verhouding

De verhoudingen tussen docent en student in Rusland zijn hiërarchisch en formeel. De docent wordt gezien als autoriteit.

Jonge professoren zijn een zeldzaamheid in Rusland, de meeste zijn in de 50 of ouder. Een westerse professor van 35 jaar – die bijvoorbeeld les geeft in marketing op MBA-niveau – wordt door (even oude) studenten niet altijd serieus genomen. ‘Zo jong. En dan al professor? Dat kan toch niet?!’ Dit zeggen Russische studenten natuurlijk alleen in pauze tegen elkaar.

**U kunt voor verdere vragen altijd contact opnemen met Nuffic / Neso Russia:
nesorussia@gmail.com.**

Charles Hoedt
Kwartiermaker / Directeur Neso Russia